

Πρέπει να ελέγχουμε εκείνους που αμαρτάνουν;

Ορθοδοξία / Σοφία και Λόγος

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

«Μη κρίνετε για να μη κριθείτε»

Δεν πρέπει, λοιπόν, να ελέγχουμε αυτούς που αμαρτάνουν;

Γιατί και ο Παύλος αυτό το ίδιο λέει. Μάλλον δε και ο Χριστός με το στόμα του Παύλου λέει: «Συ γιατί κρίνεις τον αδελφό σου; Κι' εσύ γιατί περιφρονείς τον αδελφό σου;» (Ρωμ. 14, 10). Και: «Συ ποιός είσαι που θα κρίνεις ξένο υπηρέτη;» (Ρωμ. 14, 4). Και πάλι: «Ωστε μην κρίνετε πριν έλθει ο καιρός, ωσότου έλθει ο Κύριος» (Α' Κορ. 4,5). Και σ' άλλο μέρος λέει: «Έλεγξε, επίπληξε, συμβούλεψε» (Β' Τιμ. 4,2). Και «Αυτούς που αμαρτάνουν να τους ελέγχεις μπροστά σε όλους» (Α' Τιμ. 5,20).

Και ο Χριστός στον Πέτρο είπε: «Πήγαινε και να τον ελέγξεις όταν θα είσαστε μόνοι σας. Κι' αν δεν συμμορφωθεί πάρε μαζί σου κι' άλλον. Εάν όμως ούτε έτσι υποχωρήσει να τον καταγγείλεις στην Εκκλησία» (Ματθ. 18,15).

Και γιατί όρισε τόσους πολλούς ελεγκτές, και όχι μόνο ελεγκτές αλλά και

τιμωρούς; Γιατί εκείνος που δεν θ' ακούσει σε κανέναν απ' αυτούς, όρισε να θεωρείται ως ειδωλολάτρης και ως τελώνης.

Πώς, όμως, έδωσε σ' αυτούς και τα κλειδιά της Βασιλείας των ουρανών; (Βλ. Ματθ. 16,19). Γιατί αν δεν κρίνουν δεν θα έχουν καμιά δύναμη και μάταια έλαβαν την εξουσία του να συγχωρούν ή και του να μην συγχωρούν αμαρτίες.

Εξάλλου δε, αν αυτό δεν θα ίσχυε, όλα θα ανατραπούν, και στις Εκκλησίες και στις πόλεις και στα σπίτια. Γιατί αν δεν κρίνουν ο κύριος τον δούλο, και η κυρία την υπηρέτρια και ο πατέρας τον γιό, και ο φίλος τον φίλο, τότε θα αυξηθεί η κακία. Και τί λέω, ο φίλος τον φίλο; Εάν δεν κρίνουμε τους εχθρούς μας, δεν θα μπορέσουμε να καταργήσουμε την έχθρα, αλλ' όλα θα γίνουν άνω - κάτω.

Λοιπόν, ποιά είναι η σημασία αυτών των λόγων; Να προσέχουμε με ακρίβεια, για να μη θεωρεί κανείς ότι τα φάρμακα της σωτηρίας και οι νόμοι της ειρήνης ότι είναι νόμοι ανατροπής και συγχύσεως.

Ακόμη περισσότερο δε και με τα εξής έκανε φανερή την αξία αυτού του νόμου, σ' αυτούς που έχουν νου, λέγοντας: «Γιατί βλέπεις το σκουπιδάκι στο μάτι του αδελφού σου, το δε δοκάρι που υπάρχει στο δικό σου το μάτι δεν το νιώθεις;» (Ματθ. 7,3).

Εάν δε, φαίνεται σε πολλούς από τους αδιάφορους ότι είναι ακόμη ακατανόητο, θα προσπαθήσω να το εξηγήσω από την αρχή. Γιατί εδώ, καθώς νομίζω, δεν διατάζει μόνο να μην κρίνει κανείς όλα τα αμαρτήματα, ούτε μόνο απαγορεύει να κάνει κανείς αυτό, αλλ' εννοεί αυτούς που είναι γεμάτοι από αμέτρητα κακά κι' ελέγχουν

άλλους για ασήμαντα αμαρτήματα!

Νομίζω δε, ότι υπονοεί και τους Ιουδαίους, οι οποίοι ήταν σκληροί κατηγοροί των πλησίον τους για μικρά ή και μηδαμινά παραπτώματα, ενώ οι ίδιοι έκαναν, χωρίς καμιά συναίσθηση, μεγάλα αμαρτήματα. Γι' αυτό το πράγμα, κατηγορώντας τους, προς το τέλος της ζωής Του έλεγε ότι: «Τους φορτώνετε με φορτία βαριά και δυσβάστακτα, σεις όμως δεν θέλετε να τα μετακινήσετε ούτε με το δάκτυλό σας» (Ματθ. 23,4) καί «Δίνετε το ένα δέκατο από τον δυόσμο και το άνηθο και δεν τηρείτε τις σπουδαιότερες εντολές του νόμου, τη δικαιοσύνη, την αγάπη και την πίστη» (Ματθ. 23,23).

Φαίνεται, λοιπόν, ότι απευθύνεται και προς τους Ιουδαίους, συγκρατώντας αυτούς από εκείνα για τα οποία επρόκειτο να κατηγορήσουν τους μαθητές. Γιατί κι' αν ακόμη εκείνοι δεν διέπραξαν κανένα τέτοιο αμάρτημα, εν τούτοις θεωρούνταν από εκείνους ότι ήσαν αμαρτήματα, το ότι επί παραδείγματι δεν τηρούσαν το Σάββατο, το ότι έτρωγαν με άπλυτα χέρια, το ότι κάθονταν στο ίδιο τραπέζι με τους τελώνες. Πράγμα για το οποίο κι' αλλού λέει: «Σεις που στραγγίζετε το κουνούπι, αλλά καταπίνετε την καμήλα» (Ματθ. 23,24).

Πλην όμως ορίζει και κοινό νόμο γι' αυτά.

Αλλά και ο Παύλος στους Κορινθίους δεν παρήγγειλε μόνο να μην κρίνουν, αλλ' έδωσε εντολή να μην κρίνουν τους ανωτέρους τους και για την υπόθεση που δεν έχει πλήρη αποδεικτικά στοιχεία.

Δεν είπε να μην διορθώνουν γενικώς αυτούς που αμαρτάνουν.

Κι' δεν επέπληττε τότε όλους αδιακρίτως, αλλά κατέκρινε τους μαθητές που κάνουν αυτό προς τους διδασκάλους, κι' αυτούς που κατηγορούν τους αθώους, ενώ οι ίδιοι είναι υπεύθυνοι μυρίων κακών.

Το οποίο και ο Χριστός υπαινίχθηκε εδώ. Κι' όχι απλώς υπαινίχθηκε, αλλά και ενέβαλε πολύ φόβο και ότι είναι αναπόφευκτη η τιμωρία. «Με όποιο κριτήριο κρίνετε», λέει, «μ' αυτό και θα κριθείτε». Γιατί δεν καταδικάζεις εκείνον, λέει, αλλά τον εαυτό σου, και κάνεις φοβερό για σένα το δικαστήριο και τις ευθύνες βαριές. Όπως ακριβώς, λοιπόν, για τη συγχώρηση των αμαρτημάτων, από μας γίνεται η αρχή (βλ. Ματθ. 6,12-15), έτσι και στην κρίση ορίζονται από μας τους ίδιους τα κριτήρια της καταδίκης. Γιατί πρέπει, ούτε να ειρωνευόμαστε, ούτε να ελέγχουμε, αλλά να νουθετούμε! Όχι να κατηγορούμε, αλλά να συμβουλευόμαστε! Ούτε να επιτιθέμαστε γεμάτοι από φθόνο, αλλά να τους διορθώνουμε με φιλοστοργία! Γιατί δεν παραδίδεις εκείνον, αλλά τον εαυτό σου στην έσχατη τιμωρία, μη ευσπλαχνιζόμενος αυτόν, όταν χρειάζεται να κρίνεις τα αμαρτήματα που διέπραξε».

(Από την ΚΓ' Ομιλία του «Εις το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιον». Ε.Π.Ε τ. 10)

<http://bit.ly/2R2B1er>